

DECIZIE

04 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Trișin Fiodor prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Trișin Fiodor împotriva Tamarei Staruș cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, cu evacuarea forțată din bunul imobil fără acordarea altui spațiu locativ și radierea vizei de domiciliu,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Tamara Staruș, casată hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016, și pronunțată o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Trișin Fiodor prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu, ca fiind semnată și depusă de către o persoană neîmputernicită,

c o n s t a t ă:

La 19 septembrie 2016, Trișin Fiodor prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu în baza mandatului seria MA nr. 10134412 din 20 august 2016 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Staruș cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, cu evacuarea forțată din bunul imobil fără acordarea altui spațiu locativ și radierea vizei de domiciliu.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este proprietarul bunului imobil – apartamentul nr. 72, cu suprafața de 81,3 m.p., nr. cadastral 0100312.133.01.072, situat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 28, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 5-2685 din 03 decembrie 1996 încheiat cu Staruș Tamara, înregistrat la 29 august 2000 în Registrul bunurilor imobile sub nr. 34199/2000, însă până în prezent în apartamentul său locuiește pârâta împreună cu membrii familiei ei, care refuză să-l elibereze.

Susține că a încercat de nenumărate ori să soluționeze pe cale amiabilă conflictul cu pârâta, cerându-i acesteia benevol, împreună cu membrii familiei sale, să elibereze bunul imobil în litigiu, însă nu s-a soldat cu careva succes.

Consideră reclamantul că prin acțiunile sale pârâta îi încalcă dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra apartamentului nr. 72, cu suprafața de 81,3 m.p., nr. cadastral 0100312.133.01.072, situat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 28.

Astfel, cere Trișin Fiodor evacuarea Tamarei Staruș împreună cu membrii familiei sale din apartamentul nr. 72, cu suprafața de 81,3 m.p., nr. cadastral 0100312.133.01.072, situat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 28, cu radierea vizei de domiciliu din spațiul locativ dat.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă și dispusă evacuarea Tamarei Staruș împreună cu membrii familiei sale din apartamentul nr. 72, cu suprafața de 81,3 m.p., nr. cadastral 0100312.133.01.072, situat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 28, ce aparține cu drept de proprietate privată lui Trișin Fiodor, fără acordarea altui spațiu locativ, cu radierea vizei de domiciliu din imobilul dat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de către Staruș Tamara, casată hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016, și emisă o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Trișin Fiodor prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu, ca fiind semnată și depusă de către o persoană neîmputernicită.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că la depunerea cererii de chemare în judecată în interesele lui Fiodor Trișin, dar și pe parcursul judecării cauzei, avocatul Pleșca Corneliu nu a prezentat contractul de asistență juridică încheiat între el și persoana terță Colesnic Veaceslav, care a fost împuternicit de către recurentul-reclamant prin procura seria 77 AB nr. 8925139 din 22 octombrie 2015, cu dreptul de substituie, să depună acțiune în instanțele de judecată din mun. Chișinău cu privire la bunurile imobile ce îi aparțin cu drept de proprietate privată.

A concluzionat instanța de apel că avocatul Corneliu Pleșca nu dispune de împuternicirile corespunzătoare din partea lui Fiodor Trișin de a semna și de a depune din numele acestuia cererea de chemare în judecată, or, mandatul avocatului nu poate substitui contractul de asistență juridică încheiat între el și Colesnic Veaceslav.

La 22 mai 2017, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Trișin Fiodor, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Pleșca Corneliu în baza mandatului seria MA nr. 1097774 din 07 martie 2017, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului recurentul a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel.

Declară că instanța de apel, la emiterea soluției sale, eronat a aplicat prevederile art. 267 lit. c) CPC – instanța de judecată scoate cererea de pe rol în cazul în care cererea de chemare în judecată a fost semnată și depusă de către o persoană neîmputernicită, or, împuternicirile avocatului său Pleșca Corneliu, de a semna și de a depune acțiune în judecată în numele lui, sunt confirmate prin mandatul seria MA nr. 1013412 din 20

august 2016, eliberat în temeiul procurii nr. 77 AB 8925139 din 22 octombrie 2015, autenticată de către notarul Lukina Nina din or. Moscova, Federația Rusă, valabilă până în prezent.

Afirmă că prin procura nr. 77 AB 8925139 din 22 octombrie 2015, Trișin Fiodor i-a acordat lui Colesnic Veaceslav împuterniciri de a-l reprezenta în toate instituțiile și organizațiile din Republica Moldova, cu dreptul de a-i apăra drepturile și interesele în fața instituțiilor și organizațiilor de stat, inclusiv cu dreptul de a înainta acțiuni în instanțele de judecată privind apărarea dreptului lui de proprietate asupra bunurilor imobile ce-i aparțin, de asemenea cu dreptul de a semna acte juridice, precum și de a îndeplini toate acțiunile și formalitățile legate de această însărcinare. Afară de aceasta, prin procura enunțată i-a mai oferit lui Colesnic Veaceslav dreptul de substituie.

Consideră recurentul că prin procura enunțată supra persoana împuternicită Colesnic Veaceslav era în drept din numele său să încheie contractul de asistență juridică nr. 12 din 20 august 2016 cu avocatul Pleșca Corneliu și să semneze mandatul avocatului seria MA nr. 1013412 din 20 august 2016, ultimul la rândul său să semneze și să depună din numele său cererea de chemare în judecată în instanța de judecată.

La 03 iulie 2017, în adresa intimă Tamara a fost expediată copia recursului declarat de către Trișin Fiodor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2017, recursul declarat de către Trișin Fiodor a fost considerat admisibil.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din suportul probatoriu prezent la materiale cauzei rezultă că la 19 septembrie 2016 Trișin Fiodor, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Pleșca Corneliu în baza mandatului seria MA nr. 10134412 din 20 august 2016, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Staruș, solicitând evacuarea pârâtei împreună cu membrii familiei sale din apartamentul nr. 72, cu suprafața de 81,3 m.p., nr. cadastral 0100312.133.01.072, situat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 28, fără acordarea altui spațiu locativ, cu radierea vizei de domiciliu din spațiul locativ dat.

Totodată, se reține că prin procura nr. 77 AB 8925139 din 22 octombrie 2015, autenticată notarial de către notarul Lukina Nina din or. Moscova, Federația Rusă, recurentul-reclamant Trișin Fiodor i-a acordat lui Colesnic Veaceslav împuterniciri de a-l reprezenta în toate instituțiile și organizațiile din Republica Moldova, cu dreptul de a-i apăra drepturile și interesele sale în fața instituțiilor și organizațiilor de stat, inclusiv cu dreptul de a înainta acțiuni în instanțele de judecată privind apărarea dreptului său de proprietate asupra bunurilor imobile ce-i aparțin, de asemenea cu dreptul de a semna acte

juridice, precum și de a îndeplini toate acțiunile și formalitățile legate de această însărcinare. Afară de aceasta, prin procura enunțată i-a mai oferit lui Colesnic Veaceslav dreptul de substituie. Respectiva procură fiind valabilă pe un termen de 3 ani, adică până la 22 octombrie 2017 (f.d. 19).

În acest sens, la 20 august 2016, între Trișin Fiodor, în calitate de client, reprezentat în baza procurii nr. 77 AB 8925139 din 22 octombrie 2015 de către Colesnic Veaceslav, și avocatul Pleșca Corneliu a fost încheiat contractul de asistență juridică nr. 12 (f.d. 87), fiind eliberat tot la această dată – 20 august 2016, mandatul avocatului seria MA nr. 1013412 (f.d. 6).

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă și dispusă evacuarea Tamarei Staruș împreună cu membrii familiei sale din apartamentul nr. 72, cu suprafața de 81,3 m.p., nr. cadastral 0100312.133.01.072, situat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 28, ce aparține cu drept de proprietate privată lui Trișin Fiodor, fără acordarea altui spațiu locativ, cu radierea vizei de domiciliu din imobilul dat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de către Staruș Tamara, casată hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016, și emisă o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Trișin Fiodor prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu, ca fiind semnată și depusă de către o persoană neîmputernicită.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una arbitrară și abuzivă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) CPC, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Conform art. 80 alin. (7) CPC, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentant și certificat de avocat.

Potrivit art. 81 alin. (1) CPC, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentantului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Prin prisma art. 60 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Iar, dispozițiile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, prevăd că împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul ”Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

În contextul normelor de drept material citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prin ”client” nu se înțelege doar partea pe cauza civilă, dar și persoana împuternicită, prin procură, de a semna un contract de asistență juridică și un mandat cu avocatul.

Astfel, persoana împuternicită în calitate de client, este în drept să semneze pe versoul mandatului avocatului, iar refuzul de a primi în procedură cererea de chemare în judecată, ar reprezenta o îngrădire nejustificată a dreptului persoanei fizice de accese la o instanță.

Ține de menționat faptul că în procura nr. 77 AB 8925139 din 22 octombrie 2015, este stipulat faptul că recurentul-reclamant Trișin Fiodor i-a acordat împuterniciri lui Colesnic Veaceslav de a depune acțiuni în instanțele judecătorești din numele său întru apărarea dreptului său de proprietate asupra bunurilor imobile ce-i aparțin.

În circumstanțele expuse și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că avocatul Corneliu Pleșca în calitate de reprezentant al recurentului-reclamant Trișin Fiodor dispunea de împuternicirile corespunzătoare din partea ultimului de a semna și de a depune din numele acestuia cererea de chemare în judecată în baza mandatului seria MA nr. 1013412 din 20 august 2016 și procurii nr. 77 AB 8925139 din 22 octombrie 2015, care este valabilă până în prezent.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție subliniază că în situația în care au apărut dubii privind legalitatea mandatului eliberat reprezentantului, Curtea de Apel Chișinău din propria inițiativă sau la cererea uneia din părți era în drept să verifice veridicitatea acestuia, solicitând prezentarea contractului de asistență juridică, or, în condiții obișnuite potrivit art. 80 alin. (7) CPC, împuternicirile date avocatului se atestă doar prin mandat.

La fel, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prima instanță încă la etapa pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare a verificat împuternicirile avocatului recurentului-reclamant Trișin Fiodor – Corneliu Pleșca, considerându-le ca fiind legale, fapt ce se confirmă și din procesul-verbal al ședinței de judecată din 07 noiembrie 2016 (f.d. 23).

În acest context, instanța de recurs consideră arbitrară soluția instanței de apel privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de către Trișin Fiodor, prin intermediul avocatului Pleșca Corneliu, doar din cauza că în materialele dosarului la momentul depunerii respectivei cereri nu a fost anexat contractul de asistență juridică.

Dat fiind cele relatate supra, și ținând cont de faptul că Curtea de Apel Chișinău a scos neîntemeiat de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Trișin Fiodor

prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu, fără a se expune în fond asupra acesteia, instanța de recurs se află în imposibilitate de a corecta omisiunea respectivă în ordine de recurs, circumstanță ce servește ca temei de remitere a prezentei cauze spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și reiterând lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță (art. 432 alin. 3 lit. d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Trișin Fiodor prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu, casa decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Trișin Fiodor prin intermediul reprezentantului – avocatul Pleșca Corneliu.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Trișin Fiodor împotriva Tamarei Staruș cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, cu evacuarea forțată din bunul imobil fără acordarea altui spațiu locativ și radierea vizei de domiciliu, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Luiza Gafton